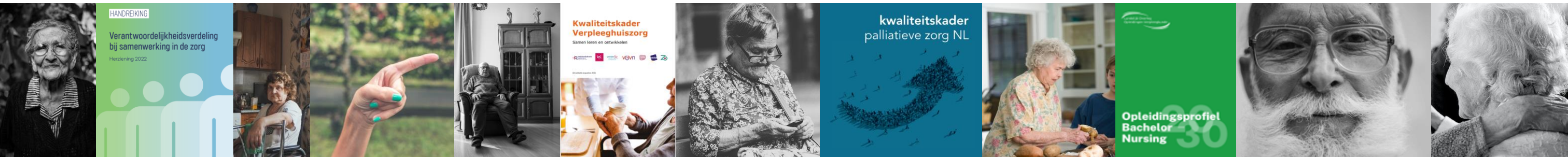

Kwaliteit van zorg Een verantwoordelijkheid van iedereen!?

UNO symposium
5 juni 2024

Marjon van Rijn, RN, PhD
Bijzonder lector kwaliteit van ouderenzorg
Amsterdam UMC & Hogeschool van Amsterdam

**Wie is er vandaag
verantwoordelijk voor
meneer Yildiz?**

Hoe vaak hoor jij deze vraag?

- Een vraag die snel en makkelijk wordt gesteld
- Wie stelt deze vraag?
- Wat wordt er eigenlijk bedoeld?

Gaf jij wel eens dit antwoord?

Ik begrijp de vraag niet helemaal. *Welke verantwoordelijkheid* wordt bedoeld en van *welke professie*? Er kan namelijk onderscheid gemaakt worden in *verschillende verantwoordelijkheden*. Waarschijnlijk bedoel je de *inhoudelijke professionele verantwoordelijkheid*, hoewel we allemaal vanuit onze professie verantwoordelijkheid zijn, dus eigenlijk zijn we met z'n allen verantwoordelijk voor meneer Yildiz, inclusief zijn naasten en meneer zelf. Nu ik zo doorredeneer bedoel je waarschijnlijk het *aanspreekpunt* van vandaag en niet direct de *regiebehandelaar*?

Onderscheid in verantwoordelijkheid in de zorg

Als meerdere zorgverleners zijn betrokken bij de zorgverlening aan een cliënt, dan onderscheid in drie verantwoordelijkheden:

- a) professionele verantwoordelijkheid voor de behandeling van en/of de zorgverlening aan de cliënt;
- b) regie van de behandeling van en zorg voor de cliënt;
- c) aanspreekpunt voor vragen van de cliënt en diens vertegenwoordiger

Wie is verantwoordelijk als het gaat om proactieve zorgplanning?

Arts 53%

Patiënt/client 18%

Verpleegkundigen =>

Ik ben niet verantwoordelijk: 25,4%

Maar ook in toelichting: iedereen is verantwoordelijk
Iedereen is niet iemand, dus niemand verantwoordelijk?

Onduidelijkheid in rollen en verantwoordelijkheden

- Proactieve zorgplanning heeft meerdere fases, per fase andere rollen en verantwoordelijkheden
- Wie mag wat juridisch?
- In theorie wellicht duidelijk, maar in praktijk?
- Meerdere betrokkenen, client, naasten en zorgprofessionals
- In meerdere organisaties
- Praktijkvariatie

Meer dan alleen verantwoordelijk voor direct zorg client

Goede zorg bepaal en bereik je samen

Vanuit gelijkwaardigheid, verantwoordelijkheid en partnerschap de beste patiëntenzorg leveren, binnen een gezonde, professionele, innovatieve en lerende werkomgeving

Waar disciplines elkaars kwaliteiten en professie binnen het (zorg/behandel) team (h)erkennen en benutten voor de beste uitkomsten voor de patiënt én voor de medewerker

Wat vraagt dat?

- Individueel niveau** Gericht kwaliteit van zorg: waarbij een zorgprofessional beslissingen neemt over de zorg die aan de cliënt wordt geboden ook in afstemming met andere zorgprofessionals en in de zorgketen.
- Teamniveau** Gericht op werkwijzen als team (effectief en efficiënt): waarbij een zorgprofessional - samen met collega's - invloed heeft op de organisatie van het werk binnen het team.
- Organisatieniveau** Gericht op de invloed op beleid: waarbij een zorgprofessional invloed heeft op de beslissingen die worden genomen die effect hebben op de vakinhoud en vakmanschap.
- Regionaal niveau** Gericht op organisatieoverstijgende samenwerking: om binnen samenwerkingsverbanden de kwaliteit en effectiviteit van zorg binnen de keten te verbeteren

Wat is er nodig?

- Implementatie **kwaliteitskaders** (verpleeghuiszorg, wijkverpleging, palliatieve zorg)
- Implementatie van een nieuw **opleidingsprofiel BN2030** met thema's gericht op preventie, leiderschap en onderzoekend vermogen
- Implementatie **interprofessioneel onderwijs**
<https://ipe-amsterdam.nl/>
- Evaluatie van implementatie
- => Leren en verbeteren

Samen met jullie nemen we al veel verantwoordelijkheid in verbetering van kwaliteit van zorg

Enkele voorbeelden op de verschillende niveaus =>

- Individueel Kwaliteit van zorg vanuit het perspectief revalidant
- Opleiden Interprofessionele academische leerwerkplaatsten
- Team Beter Laten
- Organisatie Uitwisseling tussen en met adviesraden
- Regionaal Implementatie van een transmuraal zorgpad proactieve zorgplanning

Kwaliteit van zorg vanuit het perspectief van de revalidant

Virtual reality - Revalidatie vanuit perspectief revalidant

Revalidanten prioriteren onderwerpen relevant voor kwaliteit van revalidatie

Interprofessionele academische leerwerkplaatsen

Beter laten

BETER LATEN

TOP 5

Thema	Korte aanbeveling	Patiëntencategorie	Aanbeveling	Richtlijn
Urine	Doe geen urinesediment of dipslide voor het stellen van de diagnose.	Zorgvragers	Doe geen urinesediment of dipslide voor het stellen van de diagnose urineweginfectie bij kwetsbare ouderen.	Richtlijn Urineweginfecties bij kwetsbare ouderen
Urine	Spoel de blaas nooit.	Volwassenen	Spoel de blaas nooit, ook niet als infectiepreventiemaatregel met desinfectans of antibiotica, tenzij hiervoor een medische indicatie bestaat. Toelichting: Het spoelen van de blaas (met desinfectans of antibiotica) draagt niet bij aan het voorkomen van een urineweginfectie.	WIP richtlijn Urinelozing
Delier	Gebruik geen vrijheidsbeperkende maatregelen.	Zorgvragers in de palliatieve fase	Gebruik in principe geen vrijheidsbeperkende maatregelen.	Richtlijn Delier in de palliatieve fase
Decubitus	Vermijd overbodige lagen onder de patiënt.	Zorgvragers met (risico op) decubitus	Vermijd of beperk overbodige lagen onder de patiënt, zoals linnengoed, positioneringsmateriaal, celstofmatjes, incontinentiemateriaal, kleding en beddengoed.	Richtlijn Decubitus
Palliatieve zorg	Niet vaker dan 1x per dag wassen, baden of douchen.	Volwassenen in de palliatieve fase	Niet vaker dan 1x per dag en niet te lang wassen, baden of douchen.	Richtlijn Jeuk in de palliatieve fase

Uitwisseling tussen adviesraden

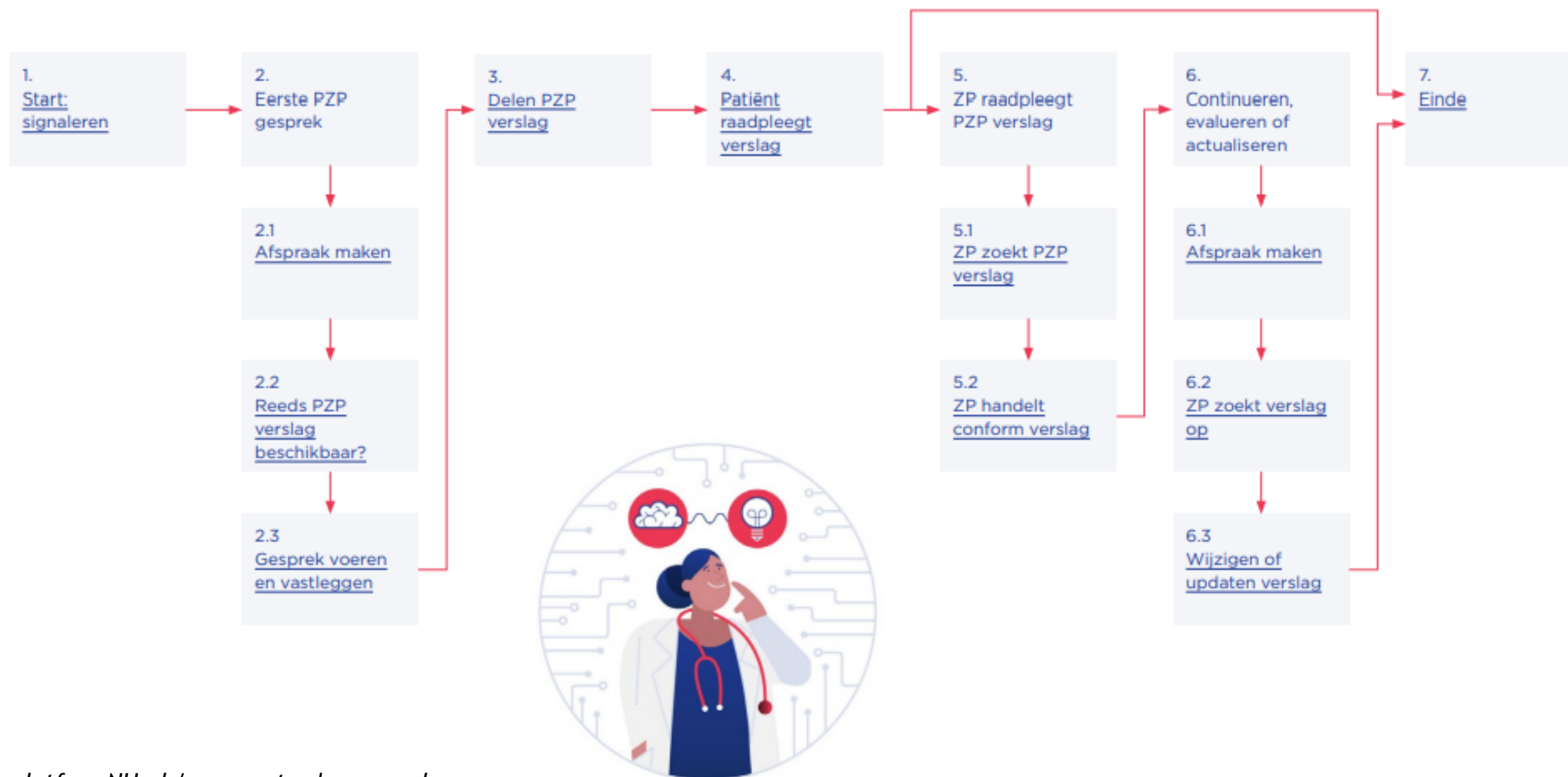

Terugkomend op proactieve zorgplanning

- Verantwoordelijkheden uitgewerkt per fase,
per setting, per zorgprofessional

Transmuraal zorgpad proactieve zorgplanning

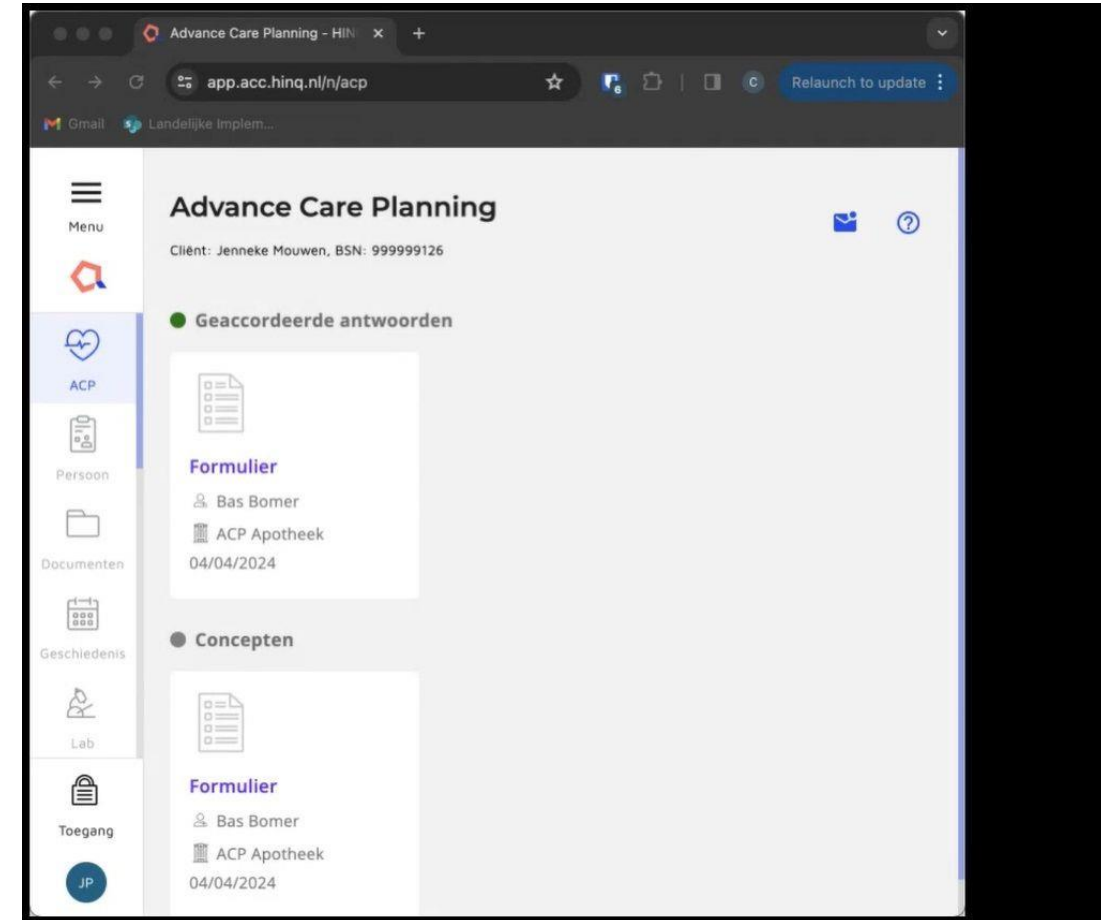
1. Start: signaleren

 Wanneer	<p>De triggers voor de start van het proces (het signaleren) zijn:</p> <ul style="list-style-type: none">• Patiënt vraagt zelf om proactieve zorgplanning• Ziekenhuisopname van patiënt• Behandelsituatie van patiënt• Overlijden in omgeving• Verandering of achteruitgang in gezondheid en functioneren• Toename geriatrische syndromen• Signalen dat kwaliteit van leven afneemt								
 Doel	<p>Signaleren van triggers start het PZP proces: markering van de palliatieve fase. Alvast aan het denken zetten van de patiënt over proactieve zorgplanning.</p>								
 Inhoud	<p>Het signaleren van bovenstaande triggers start het proces. Als één van bovenstaande triggers zich voordoet, stelt de zorgprofessional de surprise question: 'Zou het mij verbazen wanneer deze patiënt in de komende 12 maanden komt te overlijden?' Indien de surprise question met 'nee' wordt beantwoord, wordt de palliatieve fase gemarkeerd. Het proactieve zorgplanning proces is gestart.</p>								
 Rollen & organisaties	<p>Deze rollen kunnen allemaal de triggers signaleren en de surprise question stellen:</p> <table border="1" data-bbox="895 876 2933 1209"><thead><tr><th data-bbox="895 876 1400 944">Extramuraal:</th><th data-bbox="1400 876 1917 944">Ziekenhuis:</th><th data-bbox="1917 876 2434 944">Intramuraal (VVT):</th><th data-bbox="2434 876 2933 944">Naasten en patiënt</th></tr></thead><tbody><tr><td data-bbox="895 944 1400 1209"><ul style="list-style-type: none">• Praktijkondersteuner huisarts (POH)/verpleegkundige ouderenzorg• Huisarts• Wijkverpleegkundige• Verzorgende IG en helpende</td><td data-bbox="1400 944 1917 1209"><ul style="list-style-type: none">• Verpleegkundige• Specialist*</td><td data-bbox="1917 944 2434 1209"><ul style="list-style-type: none">• Verpleegkundige• Specialist ouderengeneeskunde (SO)**• Verzorgende IG en helpende</td><td data-bbox="2434 944 2933 1209"></td></tr></tbody></table> <p>* Onder de specialist vallen de arts assistent, verpleegkundig specialist, physician-assistent en basisarts ** Onder de SO vallen ook de verpleegkundig specialist, physician-assistent en basis arts</p>	Extramuraal:	Ziekenhuis:	Intramuraal (VVT):	Naasten en patiënt	<ul style="list-style-type: none">• Praktijkondersteuner huisarts (POH)/verpleegkundige ouderenzorg• Huisarts• Wijkverpleegkundige• Verzorgende IG en helpende	<ul style="list-style-type: none">• Verpleegkundige• Specialist*	<ul style="list-style-type: none">• Verpleegkundige• Specialist ouderengeneeskunde (SO)**• Verzorgende IG en helpende	
Extramuraal:	Ziekenhuis:	Intramuraal (VVT):	Naasten en patiënt						
<ul style="list-style-type: none">• Praktijkondersteuner huisarts (POH)/verpleegkundige ouderenzorg• Huisarts• Wijkverpleegkundige• Verzorgende IG en helpende	<ul style="list-style-type: none">• Verpleegkundige• Specialist*	<ul style="list-style-type: none">• Verpleegkundige• Specialist ouderengeneeskunde (SO)**• Verzorgende IG en helpende							
 Verantwoordelijke	<p>De <u>regiebehandelaar</u> is bij voorkeur verantwoordelijk (maar niet uitsluitend) voor het in gang zetten van het PZP proces als naar aanleiding van de triggers de surprise question met 'Nee' beantwoord is. De rollen zoals hierboven benoemd kunnen de triggers signaleren en de regiebehandelaar hierop attenderen.</p>								
 Werkafspraken	<p>In de thuiszorg attenderen de wijkverpleegkundigen en verzorgenden de huisarts. De huisarts is in dit geval de regiebehandelaar. In de ziekenhuis setting attenderen de verpleegkundigen de specialist, de specialist is de regiebehandelaar. In het verpleeghuis attenderen verzorgenden, verpleegkundigen en helpenden de SO. De SO is de regiebehandelaar.</p> <p>Na het signaleren volgt stap 2.1: inplannen van een afspraak.</p>								

Digitale gegevensuitwisseling

- Uitgewerkt in zorgpad
- Pilot digitale uitwisseling gegevens

Samen verantwoordelijk voor kwaliteit van zorg

“Als we met deze samenwerking de implementatie van proactieve zorgplanning kunnen verbeteren, dan kan het ook met alle andere onderwerpen” (zorgmedewerker)

**Samen verantwoordelijk voor
de kwaliteit van zorg
voor mensen zoals
meneer Yildiz**

Meer achtergrond? Digitale goodie bag ;)

- Van Doorne et al. The perspectives of in-hospital healthcare professionals on the timing and collaboration in advance care planning: A survey study. Helyion. 2023 <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S2405844023019795?via%3Dihub>
- V&VN Handreiking individuele verantwoordelijkheid
<https://www.venvn.nl/media/13eikrat/20120627-venvn-handreiking-individuele-professionaliteit.pdf>
- Projecten <https://www.unoamsterdam.nl>
- Landelijk actieplan zeggenschap [Home - Landelijk Actieplan Zeggenschap \(zeggenschapindezorg.nl\)](https://www.zeggenschapindezorg.nl)
- IPE Amsterdam <https://ipe-amsterdam.nl/>
- Email: m.vanrijn@amsterdamumc.nl

Applaus for all!

Laten we oog houden voor onze verantwoordelijkheid op ieder niveau,
in huidige en toekomstig zorg, onderwijs en onderzoek

